

[Wilhelm.]

mer, den rejser, er nu engang sådan, som den har fået lov til bevidstløst at udvikle sig med privatbilismen i de sidste 20 år og endnu længere.

Jeg vil godt lige sige noget, som måske ikke direkte har med dette område at gøre, men som ellers bare bliver et spørgsmål senere; derfor kan jeg lige så godt få det nævnt nu, det er en meget lille sag. Denne lov og alt, hvad der ligger i den, drejer sig jo mere om, hvad der er borgernes forpligtelser over for samfundet og over for hinanden, der er meget lidt om rettighederne, i hvert fald over for samfundet. Jeg tænker på sådan noget som rettigheder i retning af, at trafikken reguleres ordentligt, og den slags ting. Det er i sig selv et udtryk for en prioritering, at den slags ting ikke er med. Jeg ved egentlig ikke, oprigtigt talt, hvor det ligger, om det er rent administrativt; det er det nu vel nok. Men det har undret mig som borger, når man har forsøgt i et konkret tilfælde og har løbet panden mod muren i et forsøg på at få oprettet lysregulering i et uoverskueligt kryds, der daglig bliver passeret af flere hundrede skolebørn, at man så møder en fuldstændig stupid begrundelse gående ud på, at der skal ligge bestemte trafikkræfter, nemlig antallet af passerende biler og cykler og ting og sager, til grund for en sådan lysregulering af et kryds, uanset om dette kryds i øvrigt ligger 10 m fra en stor kommuneskole, eller det ligger 3 km fra den nærmeste skole. Hvis det er rigtigt og det stadig væk er tilfældet — og det var det altså for bare 1½ år siden — mener jeg, selv om det måske er administrativt, at det er noget, man bør kigge på; så bevidstløse, så firkantede bør kriterierne for trafikregulering i hvert fald ikke være.

Til allersidst: der har været talt lidt om de sårbare grupper, og i det omfang man ved behandlingen af forslaget kan gøre mere for disse, er vi selvfølgelig meget positivt stemt over for det.

Jeg vil godt lige nævne som et enkelt konkret eksempel, hvad dette bl. a. går ud på, ikke fordi jeg kan give nogen løsning på problemet, men for gennem dette eksempel at få stillet de i virkeligheden urimelige vilkår for denne lovs tilblivelse lidt i relief.

I § 14, stk. 4, findes en af fornyelserne, nemlig beføjelsen til justitsministeren til at

fastsætte bestemmelser om cyklisters anvendelse af fortover og gangsti. Hvad ligger der egentlig bag denne uskyldige lille bitte gemte formulering i § 14, stk. 4? Ja, der ligger jo i virkeligheden en tragedie. Der ligger en fuldstændig fallit for vores trafikpolitik og for vores byplanlægning. Der ligger den realitet, som består i, at vores menneskelige miljø, vores normer i trafikken, er forringet meget, meget væsentligt i forhold til for 10 år siden eller for 20 år siden eller for 30 eller 40 år siden, hvor man havde råd til i dette samfund at sige, at her kørte bilerne, her kørte cyklisterne, og her gik fodgængerne. Nu står man altså i det dilemma — og jeg vil ikke i dag tage stilling til dilemmaet, jeg erkender, det er et dilemma på grund af en fuldstændig fejlslagen trafikpolitik og byplanlægning — at man faktisk kun har valgt imellem at lade cyklisterne løbe den store risiko for at blive kvæstet af bilerne eller at tvinge fodgængerne, herunder dårligt gående og børn, på fortovet til at løbe den store risiko for at blive kvæstet af cyklisterne. Det er en fallit, en fallit for vores trafikpolitik og for vores byplanlægning, og det er et udtryk for en fuldstændig blind udvikling, selvfølgelig også med økonomiske over- og undertoner, at kvadratmeterprisen i vores byer simpelt hen er for dyr, synes man, til, at man ud fra normale kriterier for, om det er profitabelt, kan tillade sig den luksus, vi tillod os for 10, 20, 30, 40 år siden, at have baner for biler, baner for cyklistere, baner for fodgængere. Det er i al sin enkelhed og i sin gemthed her i § 14, stk. 4, i al sin uskyldighed et i mine øjne meget afslørende tegn på, hvor dette samfund har fået lov at bevæge sig hen under kapitalistiske betingelser.

**Justitsministeren (Orla Møller):**

Må jeg begynde med at sige tak for alle de mange varme ord, der er sagt over for det arbejde, der ligger bag det forslag, der behandles i dag. Jeg skal ikke lægge skjul på, at det er en fornøjelse at være minister i et departement, der høster så megen ros, som tilfældet er i dag, oven i købet en ros, der er særdeles velbegrundet.

Der er mange problemer at slås med i denne sag, og dette er en førstebehandling af en lang række ting, som fordrer meget tilbundsående undersøgelser i udvalget.